

242/278

SORINSKRIVARIN Í FØROYUM

☎ 028553 05. SEP 2008

Advokat Niels Winther Poulsen
Advokatskrivstovan
Frútræð4
100 Tórshavn

Sivilrætturin
C. Pleyensgøta 1, boks 28
FO-110 Tórshavn
Opð 9.00 - 15.00
Tlf.: 31 10 03
fax 31 83 13
post@sorinskrivarin.fo

Sagarnr.BS 854/2007
Tygarnr.20070756

Hansina Haraldsen mod ALS

11. august 2008

Retten sender udskrift af dombogen.

Med venlig hilsen

Henrik Møller
adm. sorenskriver

SORINSKRIVARIN Í FØROYUM

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 11. august 2008 i sag nr. BS 854/2007:

Hansina Haraldsen
Tjarnalág 14
100 Tórshavn
mod
ALS
Arbeðsloysisskipanin
Smyrilsvegur 20
100 Tórshavn

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 26. juli 2007.

Der er bevilget Hansina Haraldsen fri proces.

Hansina Haraldsen har endeligt nedlagt følgende påstande:

Principal:

ALS skal anerkende, at Hansina Haraldsen har ret til arbejdsløshedsunderstøttelse for tiden fra 17. maj 2006 til og med 30. juni 2006.

ALS skal betale Hansina Haraldsen 136.935,82 kroner med procesrente fra stævningdagen til betaling sker.

Subsidiært:

ALS skal anerkende, at Hansina Haraldsen har ret til arbejdsløshedsunderstøttelse for tiden fra 17. maj 2006 til og med 16. november 2006.

ALS har påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

Dommen er i medfør af den færøske retsplejelovens § 366 a, stk. 2, affattet uden en fuldstændig sagsfremstilling.

Sagen drejer sig om, hvorvidt Hansina Haraldsen har ret til rådighed for arbejdsmarkedet i overensstemmelse med § 14, stk. 1, nr. 2, i lagtingslov nr. 113 af 13. juni 1997 om arbejdsløshedsforsikring og arbejdsanvisning med

Hansina Haraldsen påklagede ALS's afgørelse til Ankenævnet for Arbejdsløshedsordningen (Kærunevndin hjá ALS), som imidlertid stadfæstede ALS's afgørelse.

Hansina Haraldsen klagede derefter til Lagtingets Ornbudsmand, der den 20. marts 2007 konkluderede følgende (oversat fra færøsk):

"Min behandling af denne sag drejer sig om ALS's afgørelse om, at Hansina Haraldsen ikke kunne anses for værende til rådighed for arbejdsmarkedet, og derfor skulle udelukkes af arbejdsløshedsordningen. Denne afgørelse blev påklaget til og senere stadfæstet af Ankenævnet for Arbejdsløshedsordningen. Konsekvensen af denne afgørelse var, at Hansina Haraldsen heller ikke kunne få en såkaldt ALS-orlovsstilling, fordi hun ikke længere kunne anses for at være til rådighed på arbejdsmarkedet.

Reglerne, som har betydning for min behandling af denne sag, er at finde i §§ 14, 19, og 24 i lagtingslov nr. 113 af 13. juni 1997 om arbejdsløshedsforsikring og arbejdsanvisning med senere ændringer, og er sålydende:

"§ 14. Arbejdsløshedsunderstøttelse udbetales, når vedkommende:

1. er arbejdsløs, og over for arbejdsløshedsordningen dokumenterer dette.
2. står til rådighed for arbejdsmarkedet.
3. er fyldt 16. år, men ikke 67 år.
4. har bopæl på Færøerne og
5. er arbejdsdygtig.

Stk. 2. Arbejdsløse kan dog få understøttelse uden at være til rådighed i et antal dage svarende til de dage, som personer har ret til ferie efter lagtingslov om ferie med løn. Bestyrelsen fastsætter i kundgørelse nærmere regler om meddelelsesfrist m.v. .

Stk. 3. Arbejdsløse kan i kortere perioder, med tilladelse fra arbejdsløshedsordningen, fritages for kravet om at være til rådighed på arbejdsmarkedet og samtidig få arbejdsløshedsunderstøttelse. Bestyrelsen for arbejdsløshedsordningen fastsætter i kundgørelse nærmere regler om varigheden af perioden, samt vilkårene i øvrigt.

.....

§ 19. En arbejdsløs, som uden særlig årsag nægter at påtage sig arbejde anvist af arbejdsanvisningen, mister retten til udbetaling i 4 uger.

.....

§ 24. Arbejdsløshedsordningen administrerer arbejdsanvisning for arbejdsløse og andre, som ønsker at være registreret hos arbejdsanvisningen.

Stk. 2. Hele Færøerne betragtes som ét arbejdsmarked i forbindelse med arbejdsanvisning.

Stk. 3. Det er ikke tilladt at sætte faggrænser for arbejdsanvisning, bortset fra nødvendige evner.

Stk. 4. Bestyrelse fastsætter i kundgørelse nærmere regler om virksomheden for arbejdsanvisningen, som blandt andet kan etablere lokale arbejdsanvisninger."

Bemærkningerne til disse lovbestemmelser findes i lagtingssag nr. 99/1996 og er sålydende:

"Vedrørende § 15 (min bemærkning: § 14 i lagtingsloven)..

Udover at en person skal opfylde betingelserne, som er: at være arbejdsløs og overfor arbejdsløshedsordningen dokumentere dette, at være til rådighed for arbejdsmarkedet, at være fyldt 16 år, men ikke 67 år, at have bopæl på Færøerne, for at få arbejdsløshedsunderstøttelse udbetalt, skal vedkommende også opfylde betingelsen om at være arbejdsdygtig.

senere ændringer.

Før 17. maj 2006 var Hansina Haraldsen arbejdsløs og registreret hos ALS. Den 5. maj 2006 henvendte postvæsnet sig til ALS og anmodede om at få hos Hansina Haraldsen ansat i et vikariat hos postvæsnet, der skulle begynde 1. juli 2006. Hansina Haraldsen havde tidligere arbejdet i samme stilling hos postvæsnet. ALS tilkendegav, at det godt kunne lade sig gøre, hvis Hansina Haraldsen til den tid fortsat var medlem af ALS og til rådighed.

Den 16. maj 2006 sendte ALS et arbejdstilbud til Hansina Haraldsen vedrørende arbejde på fiskefabrikken i Vestmanna.

Hansina Haraldsen meddelte den 17. maj 2006 ALS, at hun ikke kunne påtage sig det omhandlede arbejdstilbud, da hun havde fået tilbudt et vikariat hos postvæsnet, og fordi hun kun havde børnepasning fra kl. 7.30 om morgenen. Arbejdet på fiskefabrikken var i vagtskifter, hvilket indebar, at Hansina Haraldsen på visse dage skulle møde så tidligt på arbejde, at hun ville have behov for børnepasning før kl. 7.30 om morgenen.

ALS meddelte herefter Hansina Haraldsen, at denne havde pligt til at møde til det anviste arbejde på fiskefabrikken i Vestmanna, og at hun, da hun på grund af manglende børnepasning ikke påtog sig dette arbejde, ikke kunne betragtes som stående til rådighed for arbejdsmarkedet. ALS afgjorde under henvisning hertil, at Hansina Haraldsen ikke længere havde ret til arbejdsløshedsunderstøttelse fra ALS, og udbetalingen blev standset med virkning fra 17. maj 2006.

ALS henviste i den forbindelse til § 2, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, nr. 2, i den af ALS udstedte kundgørelse af 26. november 1999 om udbetaling m.v. af arbejdsløshedsunderstøttelse, hvori det hedder (oversat fra færøsk):

"§ 2. Til rådighed for arbejdsmarkedet er den, som:

.....

nr. 2. er indstillet på at påtage sig ethvert arbejde, som anvises af ALS og som vedkommende har faglige evner til,

nr. 3. senest dagen efter, hvis et arbejde bliver anvist, kan påbegynde dette arbejde til den fastsatte tid.

Stk. 2. Den arbejdsløse har pligt til at påtage sig ethvert arbejde på Færøerne. Undtagelse herfra gøres eksempelvis ikke selv om:

.....

nr. 2. Arbejdet ikke har interesse, f.eks. på grund af arbejdets type, arbejdstiden, lønforholdene eller vedkommende ikke kan møde pga. manglende børnepasning."

ALS meddelte samtidig Hansina Haraldsen, at en mulig "genstadfæstelse af arbejdsløsheden" ikke ville få gyldighed, før ALS havde modtaget en skriftlig underretning herom fra Hansina Haraldsen.

Hansina Haraldsen blev ikke ansat i vikariatet hos postvæsnet.

En person er ikke til rådighed, hvis han/hun f.eks. er syg, er på barselsorlov, er ramt af strejke eller lockout, er i fængsel, er under uddannelse, nægter at tage imod arbejde, som anvisningen anviser ham/hende, uden fyldestgørende grund holder op med at arbejde eller bliver opsagt af grunde, som han/hun selv må anses for årsag til. Der er mulighed for, at den arbejdsløse kan holde ferie med understøttelse uden at være til rådighed i et antal dage svarende til de dage, som den arbejdsløse har ret til ferie efter lagtingslov nr. 30 fra 7. april 1986 om fridid med løn med senere ændringer.

.....

Vedrørende § 19 og § 20. (min bemærkning: § 18 og § 19 i lagtingsloven)

.....

En arbejdsløs, som uden særlig årsag nægter at påtage sig arbejde anvist af arbejdsanvisningen, mister retten til forsikringsudbetaling i 4 uger, og disse tæles med i det i § 23 nævnte tiderum.

.....

Vedrørende § 25 (min bemærkning: § 24 i lagtingsloven)

Reglerne om arbejdsanvisningen er uændret i forhold til den gældende lov. Arbejdsløshedsordningen administrerer arbejdsanvisningen. Anvisningen er for arbejdsløse og andre, som ønsker at være registreret i arbejdsanvisningen.

Hele Færøerne betragtes som et arbejdsmarked i forbindelse med arbejdsanvisning for- atket således, at hvis intet arbejde er til den arbejdsløse på det sted, hvor han/hun bor, kan arbejde anvises vedkommende andre steder i landet, hvor arbejde er at få. Dog skal arbejde altid anvises så tæt på vedkommendes bopæl som muligt. I særlige tilfælde kan der dog gøres undtagelser, som f.eks. dårlige rejsemuligheder til og fra arbejde, og boligforhold. Ligeledes bør der også gøres undtagelser for familier med børn i og under skolealder, og enlige med børn.

Det er ikke tilladt at sætte faggrænser fra arbejdsanvisning, bortset fra nødvendige evner. Evner skal forstås både som legemlige og erhvervsmæssige. Formålet med denne regel er at foranledige, at arbejdsløse folk indenfor en erhvervsgren kan søge arbejde indenfor en erhvervsgren, hvor der er behov for arbejdskraft.

Bestyrelsen fastsætter i kundgørelse nærmere regler om arbejdsanvisningens virksomhed, blandt andet om undtagelser i overensstemmelse med bemærkningerne ovenfor."

Ankenævnet for Arbejdsløshedsordningen begrundet sin konklusion i afgørelsen således:

"Sammenfættende vurderer ankenævnet, at Hansina ikke er til rådighed på arbejdsmarkedet, når hun ikke opfylder betingelserne i § 2, stk. 2, nr. 2 og 3 i bekendtgørelsen om udbetaling, at den arbejdsløse har pligt til at påtage sig ethvert arbejde på Færøerne, og at der ikke gøres undtagelse, selv om arbejdet ikke har interesse på grund af arbejdstiden, eller at vedkommende ikke kan møde på grund af manglende børnepasning.

Med denne begrundelse vedtog ankenævnet at stadfæste afgørelsen fra ALS."

Som nævnt i § 14, stk. 2 og stk. 3, i loven har bestyrelsen for arbejdsløshedsordningen fået hjemmel til i bekendtgørelse at fastsætte nærmere regler. Men således som jeg tolker loven, er disse hjemmel begrænsede til de forhold, som er nævnt i henholdsvis § 14, stk. 2 og stk. 3, nemlig om:

- meddelelsesfrist m.v. i forbindelse med, at arbejdsløse kan få understøttelse uden at være til rådighed svarende til de dage de har ret til ferie med løn og
- at arbejdsløse i kortere perioder med tilladelse fra arbejdsløshedsordningen kan fritages for kravet om at være til rådighed på arbejdsmarkedet og alligevel få arbejdsløshedsunderstøttelse.

Hjemlerne drejer sig således om at fastsætte regler om undtagelser fra kravet i § 14, stk. 1, om at skulle være til rådighed for arbejdsmarkedet. Derimod havde bestyrelsen ikke hjemmel til at fastsætte særlige regler vedrørende vilkårene i § 14, stk. 1, om hvem der skal anses som værende til rådighed for arbejdsmarkedet, og herved gøre begrænsninger i retten til arbejdsløshedsunderstøttelse. Hertil kræves direkte og klar lovhjemmel.

Jeg mener derfor ikke, at § 2 i kundgørelsen om udbetaling af arbejdsløshedsunderstøttelse kan anvendes i denne sag, som drejer sig om, hvorvidt Hansina Haraldsen, efter at have nægtet at påtage sig et bestemt arbejdstilbud, kunne betragtes som værende til rådighed på arbejdsmarkedet. Dette spørgsmål burde i stedet være afgjort ved fortolkning af § 14, stk. 1, i loven om arbejdsløshedsunderstøttelse og arbejdsanvisning.

Ifølge § 14, stk. 1, nr. 2, er en af betingelserne for at få udbetalt arbejdsløshedsunderstøttelse, at vedkommende er til rådighed på arbejdsmarkedet. I bemærkningerne til § 14 står bl.a.:

"En person er ikke til rådighed, hvis han/hun f.eks. er syg, har barselsorlov, er ramt af strejke eller lockout, er i fængsel, er under uddannelse, nægter at tage imod arbejde, som anvisningen anviser ham/hende, uden fyldestgørende grund holder op med sit arbejde eller bliver opsagt af grunde, som han/hun selv må anses for at være årsag til."

Det er klart, at personer ikke er til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis de er syge, på barselsorlov, ramt af strejke eller lockout, i fængsel eller under uddannelse. Det sidste eksempel om ikke at påtage sig arbejde, som anvisningen anviser, er ikke ligeså klart. Spørgsmålet er, om det er tilstrækkeligt til at stadfæste, at vedkommende ikke er til rådighed, at denne har nægtet at tage imod et enkelt anvist arbejdstilbud? Jeg mener ikke, at det efter loven og bemærkningerne i sig selv er tilstrækkeligt til at stadfæste, at vedkommende ikke er til rådighed på arbejdsmarkedet, at han eller hun nægter at tage imod et arbejde, som bliver anvist; men dette kan være en antydning i en samlet vurdering, f.eks. når en nægter at tage imod flere forskellige arbejdstilbud med skiftende begrundelser.

I sin afgørelse siger ankenævnet således om bestemmelsen i § 14, stk. 1, nr. 2:

"Vedrørende den første begrundelse, er det fastsat i § 14, stk. 1, nr. 2, i ALS-loven, at arbejdsløshedsunderstøttelse udbetales, når vedkommende er til rådighed på arbejdsmarkedet, som ifølge § 24, stk. 2, i ALS-loven omfatter hele Færøerne i forbindelse med arbejdsanvisning.

Denne betingelse skal selvfølgelig fortløbende være opfyldt for at den arbejdsløse fortløbende kan få udbetalt arbejdsløshedsunderstøttelse."

Hansina Haraldsen har forklaret, at hun har tilbud om børnepasning i Torshavn, men at hun ikke kan få børnene passer før kl. 7.30 om morgenen, og derfor ikke kan møde på arbejde i Vestmanna, hvor der var tale om skiftvagter, således at hun måtte hjemmefra kl. 7.00, ligesom aftenvagten ikke starter før kl. 24.00. Hun siger, at hun ikke har noget mod at arbejde i Vestmanna, men det må så være i dagtimerne. Hun har også i et brev til arbejdsløshedsordningen dateret 19. maj 2006 forklaret, at arbejdstilbudet i Vestmanna er uforeneligt med børnepasningen, fordi hendes "ajeik" arbejder fra tidligt om morgenen til sent om aftenen, og derfor må hun selv stå for at aflevere og hente børnene. I denne forbindelse er det også værd at tage i betragtning, at manglende børnepasning ikke nævnes blandt eksemplerne i bemærkningerne til § 14, stk. 1, i loven, som drejer sig om at være til rådighed på arbejdsmarkedet. Jeg mener derfor, at det er at gå for langt, når arbejdsløshedsordningen kræver, at vedkommende skal have børnepasning til rådighed hele døgnet for at kunne anses som værende til rådighed for arbejdsmarkedet.

Det ser heller ikke ud til, at ankenævnet, når der henvises til § 24, stk. 2, i loven, har taget højde for bemærkningerne til denne bestemmelse, hvor der blandt andet står således:

"Hele Færøerne skal betragtes som et arbejdsmarked i forbindelse med arbejdsanvisning, forstået således, at hvis intet arbejde er til den arbejdsløse på stedet, hvor han/hun bor, kan arbejde anvises vedkommende andre steder i landet, hvor arbejde er at få. Dog skal arbejdet altid anvises så tæt på vedkommendes bopæl som muligt. I særlige tilfælde kan der dog gøres undtagelser, som f.eks. dårlige rejsemuligheder til og fra arbejde, og bopælsforhold. Ligeledes bør der også gøres undtagelser for familier med børn i og under skolealder, og enlige med børn" (min understregning).

Når omstændigheder i denne sag tages i betragtning, mener jeg, at arbejdsløshedsordningen og ankenævnet er gået let ben over spørgsmålet om, hvorvidt Hansina Haraldsen kunne anses for værende til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er rigtigt, at hun ikke ville påtage sig arbejdet hos Fiskavirking i Vestmanna, men hun har i flere tilfælde både forinden og i forbindelse med arbejdstilbuddet i Vestmanna meddelt, at hun gerne ville påtage sig orlovstillingen hos Postverk Føroya, som var stillet hende i udsigt. Ansøgningen fra postvæsenet om at få hende i orlovstillingen var indkommet til arbejdsløshedsordningen en god uge inden, at arbejdstilbuddet i Vestmanna kom på bordet. Jeg mener, at arbejdsløshedsordningen burde have taget højde for dette, da der blev taget stilling til arbejdstilbuddet fra anvisningen, og hvorvidt det skulle få konsekvenser, at Hansina Haraldsen nægtede at tage imod dette tilbud. I bemærkninger til § 24, stk. 2, står også, at hvis intet arbejde er til vedkommende på stedet, hvor han eller hun bor, kan arbejde anvises andre steder.

Jeg mener afgjort ikke, at der er grundlag for arbejdsløshedsordningens og ankenævnets konklusioner om, at Hansina Haraldsen ikke kunne betragtes som værende til rådighed for arbejdsmarkedet, og derefter blev udelukket fra ordningen.

Arbejdsløshedsordningens og ankenævnets opfattelse af, at man ikke er til rådighed på arbejdsmarkedet, hvis man ikke har påmønstret tilbud til børnene udenfor de sædvanlige dagtimer, lægger derimod op til, at familier med børn i og under skolealderen ikke kan være med i arbejdsløshedsordningen overhovedet. Jeg mener ikke at der er grundlag for denne opfattelse, som efter min mening strider direkte mod bemærkningerne til § 24, stk. 2, i loven.

§ 19 i loven går op med situationen, når en arbejdsløs uden særlig årsag ikke påtager sig anvist arbejde, og fastsætter konsekvenserne heraf, nemlig at vedkommende mister retten til udbetaling i 4 uger. Efter at have undersøgt omstændighederne i denne sag, mener jeg, at det er tvivlsomt, om der overhovedet er grundlag for at give Hansina Haraldsen karantæne, da hun nægtede at tage imod det anviste arbejdstilbud.

Jeg er derimod enig med arbejdsløshedsordningen og ankenævnet i, at der ikke var tale om et bindende tilsagn, da ALS meddelte Postverk Føroya, at Hansina Haraldsen opfyldte betingelserne for at kunne være orlovsafleser. Men uanset om hun burde have fået karantæne efter § 19 eller ikke, kan jeg ikke se nogen hindring for, at hun kunne have fået den omhandlede orlovstillings hos Postverk Føroya.

Da jeg vurderer, at afgørelsen fra Ankenævnet for Arbejdsløshedsordningen, om at udelukke Hansina Haraldsen fra ordningen er forkert, skal jeg henstille til nævnet om at tage klagen op til ny behandling vedrørende dette spørgsmål. Jeg skal samtidig anmode nævnet om at lade mig høre, hvilken konklusion man kommer til.

Ombudsmanden har før behandlet en lignende sag (j.nr. 201 500 0 39). Da gjorde ombudsmanden i brev af 22. juli 2005 landsstyremanden for erhvervsliv opmærksom på samme problemer med § 14 i loven og manglende hjemmel til § 2 i bekendtgørelsen. I brev dateret 27. oktober 2005 meddelte landsstyremanden, at han ville undersøge dette nærmere.

I brev dateret 28. februar 2006 gjorde ombudsmanden formandskabet i lagtinget, lagmanden og landsstyremanden for erhvervsliv opmærksom på problemerne med administrationen af

loven, henholdsvis § 14 og § 19, og anmodede samtidig disse om at tage de nødvendige skridt til at sikre, at kundgørelsen og administrationen af arbejdsløshedsunderstøttelse kan være i overensstemmelse med loven. I brev dateret 6. juli 2006 oplyste Erhvervsministeriet, at man arbejdede med sagen, men jeg har endnu intet hørt om denne behandling. Denne betænkning er derfor også sendt til Erhvervsministeriet, ligesom der er spurgt om, hvordan det går med det tidligere omtalte arbejde i ministeriet.

Bortset herfra og fra indstillingen og anmodningen til Ankenævnet for Arbejdsløshedsordningen om at lade mig høre, hvilken konklusion nævnet kommer til, gør jeg ikke mere ved sagen i øjeblikket."

Forklaringer

Hansina Haraldsen har forklaret, at hun tidligere har arbejdet fire år hos postvæsenet. Nu arbejder hun igen på posthuset. ALS har ikke fortalt hende, at hun kunne opretholde arbejdsløshedsunderstøttelse under ferie. Hun var opmærksom på, at ALS's henvisning til muligheden for få "genstadfæstet sin arbejdsløshed" ved at indmelde sig igen, men det så hun ikke som nogen mulighed, da ALS allerede havde afgjort, at hun ikke stod til rådighed for arbejdsmarkedet og dermed ikke opfyldte betingelserne. Dette var hendes egen konklusion. Hendes forhold med hensyn til børnepasning var uændrede. Fra ALS fik hun i maj 2006 at vide, at hun kunne melde sig ind igen med henblik på at modtage understøttelse på ny. Hun søgte selv arbejde hele tiden, også i Vestmanna, men hun fik først arbejde igen fra den 17. november 2006. Dette arbejde var dårligere lønnet end arbejdet på posthuset ville have været.

Ernst Jakobsen har forklaret, at han har arbejdet hos ALS siden 2000, de sidste tre år som direktør. Det er en betingelse for at modtage understøttelse, at den arbejdsløse er til rådighed for arbejdsmarkedet. Den arbejdsløse skal have børnepasning for at kunne betragtes som værende til rådighed for arbejdsmarkedet. I relation til ALS sidestilles den arbejdsløse med alle andre på arbejdsmarkedet. Problemer med børnepasning i eller uden for sædvanlig arbejdstid skal ikke løses efter arbejdsløshedsordningen. ALS er ikke en social ordning. ALS ejes af arbejdsmarkedets parter. Hvis et medlem nægter at tage imod et arbejdstilbud, undersøges det, om der er en fyldestgørende grund dertil. Hvis det ikke er tilfældet, kan det medføre karantæne i fire uger. Er der tale om, at medlemmet generelt ikke vil påtage sig noget bestemt arbejde, eller kun vil arbejde et bestemt sted, er medlemmet ikke til rådighed for arbejdsmarkedet og vil derefter blive udelukket fra ALS. I den konkrete sag vurderede ALS, at Hansina Haraldsen ikke var til rådighed for arbejdsmarkedet, idet Hansina Haraldsen på grund af manglende børnepasning kun kunne påtage sig arbejde på bestemte tidspunkter og bestemte steder. Efter kundgørelsen kan der tages hensyn til børnepasningsmuligheder for enlige, men Hansina Haraldsen var ikke enlig. I maj i 2006 havde ALS masser af arbejdstilbud. Der var 18 stillinger, som Hansina Haraldsen "matchede". Der var et stort tryk på ALS.

Procedure

Hansina Haraldsen har til støtte for sin påstand gjort gældende, at ALS's afgørelse om at udelukke hende fra ALS med henvisning til, at Hansina Haraldsen ikke var til rådighed for arbejdsmarkedet, er ugyldig. Hansina Haraldsen har herved henvist til ombudsmandens konklusion. Hansina Haraldsen havde normal børnepasning. ALS har sat "skøn under regel" ved i kundgørelsen at fastsætte, at bestemmelsen i lovens § 14, stk. 1, nr. 2, skal fortolkes således, at manglende børnepasning altid medfører, at den arbejdsløse ikke kan anses for værende til rådighed for arbejdsmarkedet. Hertil er der ikke hjemmel i ALS-loven eller bemærkningerne til loven. ALS burde ved afgørelsen om arbejdsanvisningen have taget hensyn til Hansina Haraldsens børnepasningsmuligheder og til, at Hansina Haraldsen havde udsigt til arbejdet hos postvæsenet. ALS har truffet en forkert afgørelse som har medført et økonomisk tab for Hansina Haraldsen. Hansina Haraldsen ville have haft arbejde hos postvæsenet fra 1. juli. Det må påhvile ALS at godtgøre, at Hansina Haraldsen ikke ville have fået arbejdet hos postvæsenet. Lønnen fra postvæsenet fra 1. juli til 31. december 2006 havde udgjort 137.982,96 kr. og ville have overstegit arbejdsløshedsunderstøttelse for samme periode. Hansina Haraldsens erstatningskrav for den pågældende periode svarer til den manglende lønindtægt dog med fradrag af de indtægter, som Hansina Haraldsen havde fra andet arbejde i perioden.

ALS har til støtte for sin påstand gjort gældende, at ALS's afgørelse om at udelukke Hansina Haraldsen fra arbejdsløshedsunderstøttelse er gyldig. Hansina Haraldsen nægtede at påtage sig et anvist arbejdstilbud. Begrundelsen var manglende børnepasning. ALS har på den baggrund afgjort, at Hansina Haraldsen ikke var til rådighed for arbejdsmarkedet i overensstemmelse med ALS-lovens § 14, stk. 1, nr. 2. Manglende børnepasning er ikke en gyldig undtagelse fra kravet om at være til rådighed for arbejdsmarkedet. Det har ankenævnet stadfæstet i en lang række sager, og den praksis er stadfæstet i kundgørelsen. ALS har ikke sat skøn under regel. Kundgørelsen er i overensstemmelse med loven og bemærkningerne til loven. Der må udvises tilbageholdenhed med at tilsidesætte administrationens skøn, navnlig når der er tale om et klagenævn med særkundskab. ALS er ikke en social ordning men en arbejdsmarkedsordning. Der er tale om en støtteordning for personer, som ellers ville være i arbejde. Kravene der stilles til medlemmerne, må være de samme som i øvrigt gælder for folk på arbejdsmarkedet. Hansina Haraldsen fik fra ALS at vide, at hun kunne melde sig arbejdsløs på ny i maj med henblik på, at hun på ny kunne få arbejdsløshedsunderstøttelse. Det var Hansina Haraldsen selv, der konkluderede, at hun ville være afskåret derfra. Ved at undlade at melde sig arbejdsløs på ny, har hun selv afskåret sig fra at få mulighed for at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse og arbejdstilbud i det pågældende tidsrum, hvor der var mange arbejdstilbud, der "matchede" Hansina Haraldsen. Der kan under hensyn hertil under alle omstændigheder højst blive tale om en helt minimal erstatning, hvis retten måtte finde, at der er et erstatningsgrundlag.

Rettens begrundelse og resultat

Efter bemærkningerne til § 14 i forslaget til lagtingslov om arbejdsløshedsforsikring og arbejdsanvisning opfylder et ALS-medlem ikke kravet i § 14, stk. 1, nr. 2, i lagtingaloven om at være til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis han/hun nægter at tage imod arbejde, som anvisningen anviser ham/hende.

Det fremgår imidlertid også af lovforarbejderne (bemærkningerne til § 24), at arbejde altid skal anvises så tæt på vedkommendes bopæl som muligt, og at der ved anvisning af arbejde bør gøres undtagelser for familier med børn og under skolealder. Det fremgår ikke af sagens oplysninger, at ALS har inddraget disse hensyn, da ALS afgjorde at anviser Hansina Haraldsen arbejdet i Vestmanna, selv om der i Hansina Haraldsen tilfælde netop var tale om en familie med børn i og/eller under skolealder, og selv om der efter det oplysne var mange andre stillinger, som Hansina Haraldsen "matchede".

De omhandlede hensyn er udtrykkeligt fremhævet i lovforarbejderne og må derfor anses for pligtmæssige, således at de skal inddrages, hvis sagens oplysninger giver holdepunkt for det. At hensynene ikke er nævnt i ALS' interne regler i kundegørelsen er i den forbindelse uden betydning.

Manglende inddragelse af pligtmæssige kriterier er en væsentlig mangel, som medfører ugyldighed. ALS's afgørelse om at anviser Hansina Haraldsen arbejde i Vestmanna var derfor behæftet med en retlig mangel, som medfører ugyldighed, og som følge heraf må det samme gøre sig gældende med hensyn til afgørelsen om at udelukke Hansina Haraldsen fra ALS, hvilken afgørelsen var begrundet med, at hun ikke påtog sig det anviste arbejde.

Der kan pålægges erstatningsansvar for det tab, en ugyldig afgørelse forårsager. Afgørelsen om at udelukke Hansina Haraldsen fra ALS medførte, at Hansina Haraldsen var afskåret fra at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse og arbejdstilbud, herunder orlovsstillingen hos postvæsnet.

Når bortses fra spørgsmålet om, hvorvidt Hansina Haraldsen var til rådighed for arbejdsmarkedet, er det ubestridt, at Hansina Haraldsen opfyldte vilkårene for at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse, da hun blev udelukket fra ALS. En mulig usikkerhed med hensyn til, om hun også fortsat og fortløbende ville have opfyldt vilkårene, findes under de foreliggende omstændigheder ikke at burde komme Hansina Haraldsen til skade. Der findes derfor grundlag for at pålægge ALS at udbetale Hansina Haraldsen arbejdsløshedsunderstøttelse fra 17. maj 2006.

På baggrund af oplysningerne om antallet af arbejdstilbud på det pågældende tidspunkt og henset til, at orlovsstillingen hos postvæsnet først skulle besættes 1. juli 2006, findes det ikke med tilstrækkelig sikkerhed at kunne antages, at Hansina Haraldsen ville have været ledig til ansættelse i orlovstil-

lingen 1. juli 2006. Efter Ernst Jakobsens forklaring ville Hansina Haraldsen med overvejende sandsynlighed hurtigt have fået anvist andet arbejde, hvis hun ikke var blevet udelukket fra ALS. Henset til usikkerheden forbundet hermed og usikkerheden med hensyn til lønnens størrelse i det anviste arbejde, findes der ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at tilkende erstatning for mistet arbejdsfortjeneste med et beløb, der overstiger Hansina Haraldsens arbejdsløshedsunderstøttelse i perioden.

Som følge af det anførte tages Hansina Haraldsens subsidære påstand til følge.

Retten finder ikke, at det kan tillægges afgørende betydning, at Hansina Haraldsen ikke anmodede om "genstædfæstelse af arbejdsløsheden". Under hensyn til ALS's begrundelse for at udelukke hende, måtte hun gå ud fra, at en ny anmeldelse ikke ville stille hende anderledes, idet hendes situation i relation til børnepasning var uændret.

Med hensyn til sagens omkostninger forholdes som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

ALS skal anerkende, at Hansina Haraldsen har ret til arbejdsløshedsunderstøttelse for tiden fra 17. maj 2006 til og med 16. november 2006.

Inden 14 dage skal ALS til statskassen betale 18.750 kr. i sagsomkostninger samt 850 kr. svarende til retsafgift.

Henrik Møller
adm. sorenskriver

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten på Færøerne, den 11. august 2008.

Henrik Møller, adm. sorenskriver